

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetijske Zveze
z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 12 Din. za pol leta.
Za inozemstvo 26 Din. za pol leta.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Pa se vendarle ruši.

Centralizem, ki so ga zgradili radikali, demokrati in slovenski samostojneži, je dobro in trdno zgrajeno korito, ki vodi iz Slovenije in Hrvaške in Vojvodine in Bosne in Dalmacije naravnost v Belgrad. In po tem samostojno-demokratsko-radikalnem koritu neprestano tečejo milijoni in milijarde zmerom proti Belgradu in nikdar nazaj — prav natančno tako kot Sava.

In v Belgradu niso prav nič v zadregi z množico slovenskega in hrvaškega denarja. Pridno se zidajo palače, gradijo ceste po Srbiji itd., kar pa ostane — in ostane pa veliko — to pr pobašejo široki žepi belgrajske porodice. In ti žepi tako široko zijačo tam ob koncu korita, da se je kralj sam začel zanimati za tako gnilobo belgrajsko, ki jo bo treba izrezati.

Po vsem tem pa tudi razumemo, zakaj je belgrajska porodica pripravljena do krvi braniti to centralistično korito, ki so ga zgradili in montirali gg. Pašić, Pribičević, Žerjav in Pucelj.

Slovenija je poslala poslance SLS v Belgrad, da začnejo z vso silo razbijati po tem Pucelj-Žerjavovem koritu in da ga končno razbijejo.

Priznati se mora, da to kljub svojemu malemu številu vrše tako odločno, tako brezobzirno in dosledno, da se fundament, na katerem je korito zgrajeno včasih že prav pošteno zamaje, tako da Pucelja in Žerjava strah postane.

Danes dejansko drži ves centralizem največ g. Pašić, srbski polbog, pred katerim moli cela Srbija tudi takrat, kadar bi Pašić s škorpiljoni bil po njej. Je pač tako: Srb ne zna čitati ne brati, zato uradnik — posebno če je najvišji v državi — lahko jermena reže z njega. Zato je pri Srbu Pašićeva volja še nekoliko več kot božja volja. Pašić to dobro ve in v tem je njegova moč.

In vendar se ruši. V radikalni stranki se vedno pogosteje in vedno glasneje go-drnja zoper Pašića — češ da je prestar za vodstvo države, da bo vse zavozil in voditelj kmetov Ranković že precej glasno ro-banti. Zakaj naši poslanci kaj pridno ne samo v skupščini in odborih temveč tudi privatno — kjer beseda včasih še največ zaleže — dokazujejo gotov propad države,

če bo centralizem še dolgo sedel ob koncu korita ter žrl slovenske in hrvaške mili-jarde. Tako je tudi že mnogo odličnih radi-kalnih politikov, ki se ne strinjajo s Paši-ćevo politiko; celo na dvoru se že znatno pozna krepka burja, ki piha iz Jugoslovan-skega kluba.

Seveda — Pašić je polbog in zato da-nes še vedno — čeprav nekoliko težko, na-redi red med razposajenimi otroci. Koliko časa bo to še premogel, je pa vprašanje časa.

Vsa skrivnost uspeha pa je v tem: ne odnehati. Noben hrast ne pade z enim udarcem, toda z vsakim udarcem odleti košček. Delo je res težko in polno žrtev, toda še težje in še večje žrtve bo veljalo vekomaj ostati suženj centralizma. Končen uspeh je gotov — danes že vsa znamenja kažejo — le vztrajnosti je treba in dosled-nosti.

Slovenska ljudska stranka bo vztraja-la — če bo vztrajal tudi narod, potem se bomo polagoma približali boljšim časom.

Ob tej priliki pa zopet lahko vidimo, kako Pucelj svojo izdajalsko politiko nad slovenskim kmetom nadaljuje. Kadar je treba udariti proti centralizmu, takrat mož zbeži iz skupščine. Pač pa pridno udarja po poslancih SLS, ki se bore zoper centra-lizem.

Pozor!

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

»Vzajemni posojilnici«

v Ljubljani — r. z. z. o. z.

ki se te dni PRESELI iz hiše Uršulinskega samo-stana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠICEVI cesti poleg hotela »UNION«. — Hranilne vloge se obrestujejo

po 6 0/0

brez odbitka rentnega in invalidskega davka. — Vloge v tekočem računu se obrestujejo

po 5 1/2 0/0, vez. tudi po 6 1/2 0/0

in višje po dogovoru. — VARNOST za hranilne vloge je ZELO DOBRA, ker poseduje Vzajemna posojilnica večino delnic stavne delniške družbe hotela »Union« v Ljubljani. — Vrhutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu-in inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

5881

Za versko vzgojo.

Ministrstvo za prosveto kraljevine SHS v Belgradu je poslalo pod O. N. br. 24.335 z dne 25. maja 1923 sledečo naredbo vsem vodstvom narodnega šolstva:

»Velika svetovna vojska je pustila po vsem svetu, pa tudi pri nas mnogo nereda ne le v gospodarskem, ekonomskem in so-cialnem, marveč tudi v moralnem oziru. Preden se spravi vse to zopet v red, bo še preteklo dokaj časa; poklicani so v ta na-men mnogi činitelji društvenega življenja, velik del tega posla je pa odmerjen šoli in učiteljstvu.

Vzgoja, ki ima glavno skrb, da uravna-va vse vplive na osebni in splošni razvoj človeka, je imela od nekdaj prvo vlogo med činitelji za napredek kulture in omike v na-rodu in v človeški družbi sploh.

Družinsko in šolsko vprašanje današnjega časa mora svoj vzgojni način uravnati po višjih ciljih, ki izvirajo iz нравnih načel in so v skladu z versko-nravnimi, narodnostnimi in državnimi interesi, tako da se bodo uspehi dela pokazali v srečnejšem vzajemnem življenju.

Brez tega ni ne narodnega napredka, ne napredka v omiki.

Vsled raznih kvarnih vplivov, ki de-lujejo danes na narodno mladino v moral-nem pogledu, so nastale med narodom po raznih krajih razmere, ki ustvarjajo morali-ni propad naroda; zlasti vsled pojavov mnogih grdih nagonov, vsled brezbriznosti za vrline, vsled razuzdanosti, pohotnosti ter vsled pomanjkanja verskega čuvstvova-nja.

V našem narodu, osobito med mladi-no, izginjajo lepi narodni običaji in vrline; izgublja se patriarhalno -spoštovanje in ljubezen do vsega, kar je sveto in vzvišeno.

Starejši z bolestjo v duši opazujejo tok sedanjega življenja ter pota, ki po njih mla-dina dere v propast; a šola in učiteljstvo razen svojega poklicnega dela med štirimi stenami zelo malo deluje izven šole.

Učitelji, kot vzgojitelji narodne mla-dine, morajo tudi sami uvideti, da zahteva od njih domovina v teh usodnih časih izvrševanje dolžnosti tudi v prosveti, v moral-nem in verskem pogledu na široki podlagi. Učitelji morajo prednjačiti z zgledom oseb-

tega občevanja in obnašanja med ljudstvom tako glede na obisk cerkve, kakor glede spoštovanja in izvrševanja narodnih običajev, gojenja čednosti in plemenitega ravnanja ter vsega tega, kar se želi z vzgojo doseči.

Naš narod se je že od prejšnjih časov naučil, da šolska mladina redno hodi v cerkev, da moli in časti Boga, da popeva v cerkvi, da prejema sveto obhajilo, da posluša besedo božjo, ki jo oznanja posvečen služabnik božji in da izvršuje predpise verskih obredov itd.

Izgleda, kakor da se je vse opustilo.

Ministrstvo je obveščeno, da v cerkev pogostokrat ne hodi ne učiteljstvo, ne dijaštvo, da se verski vzgoji ne posveča dovolj pažnje; da so se kletvine in brezbožna dela razširila tudi med mladino.

Če je po zakonu o narodnih šolah in po predpisih o pohajanju cerkve ukazano vse to kot dolžnost, je redno posejanje cerkve dolžnost tudi vestnih vzgojiteljev; pa tudi brez ozira na to je njih dolžnost, da store vse, kar je v prilogi razvijanju verskega čuvstvanja ne le pri mladini, ki jo vzgajajo, marveč tudi pri vseh, ki so v njih okolišu. S tem bi se mnogo doprineslo, da se v našem narodu popravi morala in vsadi ljubezen do dobrih del.

Ministrstvo polaga to na srce vzgojiteljem in jim naroča, naj se odlikujejo v prizadevanju, da redno hodijo v cerkev, da oskrbujejo lepo petje in spremljajo dijaške zборе pri cerkvenih obredih; da goje čednosti pri svojih učencih, pa tudi sicer pri bolj odrasli mladini; prizadevajo naj se pa tudi, da one, ki se pregreše v teh dolžnostih, naganjajo, da jih vrše.

Prosvetni inšpektorji se bodo po šolskih nadzornikih potrudili, da se razvije v tej smeri poseben sistem delovanja. Šolski nadzorniki bodo pa v svojih poročilih izrecno naglašali, kako se je ta moja naredba — in s kolikim uspehom se je izvrševala.

Minister prosvete:

M. Trifunović s. r.

To naredbo je izročil višji šolski svet vsem šolskim vodstvom in ravnateljstvom, da jo objavijo podrejenemu učiteljstvu s pozivom, da se v bodoče po nji ravna.

Zobozdravnik-špecialist Med. univ. dr. Ivan Oblak se je preselil

v novo zgrajeno palačo »VZAJEMNE POSOJILNICE« poleg hotela »Union«. — Dosedanja ordinacija: Stari trg 34. — Ordinala: od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. 6557

**Zahtevajte povsod le
milo z gazelico!**

Gospodarski obzornik.

Naš državni proračun.

Naš, pravzaprav srbski, finančni minister dr. Stojadinović, ki sicer prav rad in mnogo govori, je predložil dne 9. t. m. narodni skupščini državni proračun za leto 1923-24. Ker so pa v Belgradu ljudje precej brihtni, ki se razumejo na marsikaj, česar se mi šele učimo, so znali na papirju spraviti v ravnotežje naš proračun za leto 1923-24. Ta proračun, katerega imajo naši poslanci v rokah, izkazuje, povdarjamo na papirju, 10.344 milijonov dohodkov in isto toliko tudi izdatkov. Na pare so pa pozabili. Proračun za leto 1923-24 je večji od proračuna za leto 1922-23 za 2.209 milijonov dinarjev.

Ta proračun že precej diši ali smrdi po srbskem centralizmu. Izdatki nekaterih ministrstev so sicer še proračunani po posameznih pokrajinah kot n. pr. pravosodnega ministrstva, notranjih zadev, trgovine in industrije, dočim ima ministrstvo za socialno skrb, vojne in mornarice, zunanje ministrstvo in tako dalje izdelan proračun v smislu srbske vidovdanske ustave.

Poglejmo sedaj koliko znašajo

izdatki

	Dinarjev
vrhovna državna uprava . . .	984.756.221;
pravosodno ministrstvo . . .	233.596.482;
prosvetno ministrstvo . . .	542.647.307;
ministrstvo ver	103.804.968;
ministrstvo notranjih zadev	493.096.442;
min. narodnega zdravja . . .	278.749.515;
ministrstvo zunanjih zadev .	135.176.380;
finančno ministrstvo	1.494.675.665;
min. vojne in mornarice . . .	2.039.001.413;
ministrstvo javnih del . . .	434.089.829;
železniško ministrstvo . . .	2.066.690.000;
poštno ministrstvo	365.074.165;
poljedelsko ministrstvo . . .	200.304.568;
ministrstvo za gozde in rude	337.903.607;
min. trgovine in industrije .	80.311.268;
ministrstvo socialne politike	361.248.220;
ministrstvo agrarne reforme	73.861.592;
min. ustavotvorne skupščine	511.977;
proračunski rezervni krediti	120.000.000;

Dohodki:

a) splošni:

	Dinarjev
carine, carinske pristojbine	1.689.000.000;
užitnina in pristojbine . . .	1.406.000.000;
monopoli	2.235.850.000;
dobiček pri denarju	19.000.000;
davek na poslovnih promet .	250.000.000;
prometni dohodki	2.086.690.000;
čekovni uradi	9.774.000;
invalidski davek	50.150.000;
izredne davčne doklade in	
neposredni davki	600.000.000;
državna posestva	176.342.400.

b) Posebni dohodki:

	Dinarjev
davki	650.834.407;
državno gospodarstvo	1.103.471.634;
razni izredni dohodki	60.079.550;

V novem proračunu so redni prejemki razdeljeni sledeče: Splošni prejemki 7146 milijonov, posebni prejemki, razdeljeni na posamezne pokrajine: Srbija 401 milijon, Črna gora 10 milijonov, Bosna in Hercegovina 438 milijonov, Hrvatska-Slavonija 333 milijonov, Slovenija 157 milijonov, Bačka, Banat in Baranja 218 milijonov, skupno 1591 milijonov dinarjev. Celokupni redni prejemki znašajo torej 8737 milijonov.

Izredni dohodki so razdeljeni takole: Splošni 1 milijon, posebni iz pokrajin: Srbija 54 milijonov, Črna gora 3 milijone, Bosna in Hercegovina 15 milijonov, Dalmacija 7 milijonov, Slovenija 9 milijonov, Bačka, Banat in Baranja 100 milijonov.

Kakor rečeno, je to le na papirju. V resnici pa bomo imeli veliko več izdatkov, ne pa toliko dohodkov, kajti molze se pri nas, kolikor se more, doli na jugu pa naša brača za take reči in za sebe nemaju vremena.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

Vrednost tujega denarja.

Denar	8. okt.	12. okt.	15. okt.
	K v	K v	K v
ameriški dolarji (eden)	340 —	340 —	334 —
avstrijske krone (sto)	— 50	— 48	— —
češkoslov. krone (ena)	10 12	10 15	10 —
angleški funti (eden)	1560 —	1168 —	— —
francoski franki (eden)	20 40	20 40	20 56
italijanske lire (ena)	15 48	15 50	— —
bolgarski levi (eden)	— —	— —	— —
nemške marke (sto)	— —	— —	— —
rumunski lei (eden)	1 64	— —	1 64
švicarski franki (eden)	— —	— —	60 80
poljske marke (sto)	— —	— —	— —
mažarske krone (sto)	— —	— —	1 86

CENE.

g Žitni trg. Na tržišču je vladalo pretekli teden mrtvilo v vsem prometu. Navzile, da so bile nekatere cene daleč izpod običajne ponudbe, ni bilo nekakega zaključka. Pomanjkanje gotovine je bilo občutno. Na novosadski blagovni borzi se ni prodal ne en vagon moka. Položaj za poedine vrste blaga je bil sledeč: moka se je nudila v večjih množinah iz boljših mlinov Bačka ali Banat in to izključno bela moka, kateri je bila cena začetkom tedna 575 Din in je koncem slednjega padla na 650 Din. Pšenica je bila brez prometa in stane okoli 355 postavno bačka postaja. Producenti nočejo prodajati pri tej ceni, čakajo zvišanja. Iz okolice Požege se je nudila po 354 Din in je kasneje poskočila na 360. Ista kakovost se je iskala za Slovenijo, postavno Ljubljana po 375 Din v teži 78—79 kg za ceno 355 do 360 dinarjev. Zaključka je bilo samo nekaj vagonov. — Koruza je bila malo trgovana. Zdravo blago se je nudila po 260 do 265 s baške in 270 do 275 s sremske postaje. Povpraševanje je bilo edino za koruzo v štoržih, ki je od 150 poskočila na 160 dinarjev. Oves je v ceni nekoliko popustil, vendar ni bilo prometa. Rešetan na slavonskih postajah se je nudil po 237.50, na bosanskih (Banjaluka, Prijedor) 225 do 230. Promet je bil neznaten in to postavno Zagreb po 260 Din za slavonski oves. Otrobi so bili zaključeni po 160 postavno Zagreb in sicer drobni v jutrenih vrečah. Fižol je cena nekoliko popustila. Pisani je stal 450 Din, beli 525, postavno natovorna postaja Podravina ali Medjimurje. Slovenski fižol je mnogo dražji, ker ga Slovenci izvažajo v Italijo in Francijo, po cenah postavno Pariz. Radi dviga dinarja je v skladiščih v Ljubljani in drugih večjih mestih Slovenije ostalo mnogo fižola. Na zagrebški borzi je bil promet v otrobih in pšenici. V

glavne je vladalo mrtvilo. Kriza je radi neznanega prometa na vrhuncu.

G Cene na žitnem trgu. Pšenica 16.80 K, koruza 13.40 K, oves 12 K, moka št. 0 25 K.

G Gospodarska zveza notira danes sledeče cene: Semena: Domača detelja, črna, plombarana, garantirano čista, brez predenice, po 45 Din. Lucerna ali nemška detelja po 40 Din. Inkarnatka (rdeča detelja) po 25 Din. Semenska pesa »Mamuth« in »Eckendorfer« (rdeča in rmena) po 18 Din. — Gnojila: Kalijeva sol 42%, po 150 Din za 100 kg. Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po 260 Din za 100 kg z vrečami. Rudninski superfosfat z ca. 16% v vodi raztopne fosforove kisline po 175 Din za 100 kg. Vreče po 100 kg. Bela rakljena kotna moka 32 do 34% po 250 Din za 100 kg. Tomaževa žlindra 21% po 275 Din za 100 kg. Cene voljajo pri odjemu originalnih vreč, pri vagonskih pošiljavah se iste znižajo. Krmila: Lanene tropine po 4.50 Din za kilogram. Vreče po 50 kg. Orehove tropine po 8.50 Din, vsebujejo 42% beljakovin in maščobe. Klajno apno po 4 Din. — Vinogradniške in kmetijske potrebščine: Drevesne škropilnice, bakrene, po 400 Din. Modra galica po 11 Din za kg. Žveplo, dvojno rafinirano po 4 Din za kg. Trlerji (žitni čistilniki) tvrdke Heid po 2900 Din, znamke I. Trlerji (žitni čistilniki) tvrdke Heid po 2800 Din, znamke IB. Mlatilnice na ročni pogon in gepeljni pogon po 4000 Din. Mlatilnice na gepeljni pogon s siti in treslji po 6500 Din. Gepeljni na 36 obratov po 4500 Din. Gepeljni na 24 obratov po 4000 Din. Poleg tega so na razpolago vsakovrstni poljedelski stroji, kakor čistilniki (pajtelni), plugi, poljedelske brane, travniške brane, kose in brusil, vodne žage, brzorparniki, kovani žebri, gnojilne sesalke, cevi, tehnične itd.

G Tržišče s semeni. Pretekli teden je bilo na trgu glavno povpraševanje za sledeča semena: rdečo deteljo, naturčno, ki se plača proti kvaliteti od 15 do 20 Din za kg. V žitaricah je bilo v glavnem povpraševanje za ozimno pšenico, ki je notirala čista in proti kvaliteti 4 do 4.50 Din, ozimni ječmen 3.50 do 4 Din, rž 3 do 3.50 (izjemoma do 3.80) Din za kg. Razen tega je bilo povpraševanje za oljasta semena.

G Cene krmil. Zagreb. Sono 80 do 115 Din, otava 120 do 125 Din, detelja 115 do 135 Din za 100 kg.

G Cene hmelja. Iz Zalca v Savinjski dolini poročajo dne 12. t. m. Danes je bila prodana ena največjih hmeljskih partij po 138 Din (562 K) za kg (lastnik dr. Šribar iz Drežinje vasi). Kupčija je zelo živahna, seveda v ozkih mejah, ker je še zelo malo blaga. Sezona se bliža koncu.

G Vinski trg. Pretekli teden se je začela vinska trgovina na Dolenjskem in sicer v krškem in novomeškem okraju. Koder ni toča vinogradov poškodovala, je grozdje dobro obrodilo in je polno ter sladko. — Po podatkih, ki jih je dobilo ministrstvo za poljedelstvo in vode, je letošnja vinska trgovina v Dalmaciji ušla zelo dobro in bo po kakovosti najboljša vino v teh krajih po vojni. — V Beli Crkvi in okolici (Banat) so zalogo lanskih vin še velike in jih nameravajo uporabiti za kuhanje žganja, ker se jim drugače pokvari. Poleg tega je tam še mnogo vina iz prejšnjih let. Staro vino se prodaja povprečno po okrog 2 Din liter. Po nižjih cenah se dobi v Banatu le prav slabo vino. Trga se največ črno grozdje, dočim še z belim čakajo.

G Cene lesu. Postavno slavonska postaja, ozioroma postaja Gorski kotar, so zadnje dni stali: hrastovi hlodi I. vrste 1900 do 2200, II. vrste 1500 do 1600, hrastovi hlodi za furnirje 2400 do 2700, hrastovina za kralni rez 3200 do 3800, francoske dožice (1000 komadov) 1500 do 1800, bukovni hlodi I. vrste 300 do 400, javorjevi hlodi I. vrste 700 do 800, jesenovi hlodi I. vrste 500 do 700, brestovi hlodi I. vrste 450 do 500, mehko tesano blago 870 do 400, mehko žagano blago 600 do 700, brzojavni drogi, hrastovi 50 do 70, železniški pragi, hrastovi 60 do 80, bukovni 40 do 50, drva za kurjavo, bukovna I. vrste 1 vagon 2750 do 3200, II. vrste 1 vagon 10 do 12 tisoč Din.

ZIVINA.

G Cene živini. Zagreb. Zadnji tedenski sejm je bil srednje obiskan in živine so prignali kakor navadno. Bilo je nekoliko trgovcev iz Trsta. Slovenski trgovci so kupili okoli 25 komadov težkih svinj, tržniški do 6 vagonov razne robe. Cene volom so nekoliko popustile, med tem ko so svinjam nekoliko narasle. Za kg žive teže se je plačalo v Din:

Voli domači I. vrste 18.50 do 15, II. vrste 12.50 do 18.50, III. vrste 9.50 do 11.50, bosanska živina 9.50 do 10, svinje I. vrste 27 do 28, II. vrste 22.50 do 25, teleta I. vrste 24.50 do 25.50, II. vrste 28.50 do 24.

G Običajni vsakoletni živinski in kramarski sejem na dan sv. Uršule v Celju se vrši letos namesto v nedeljo v ponedeljek, dne 22. t. m.

DAVKI.

G Davka na poslovni promet v Sloveniji v letu 1923 je bilo vplačanega za 26 milijonov, 776 tisoč Din in sicer od prometa 2077 milijonov Din. S tem vplačilom pa ni zadovoljno finančno ministrstvo v Belgradu in prvi, da bi moral doseči ta davek izdatno višjo vsoto.

G Olajšave glede zakona o taksah. Poljedelsko ministrstvo je zahtevalo od finančnega odbora Narodne skupščine, naj se zakon o taksah, ki je sedaj na dnevnem redu odbora, spremeni v toliko, da bodo oproščene od taks vsa gospodarska, kulturna, prosvetna in dobrodela društva in korporacije.

IZVOZ IN UVOZ.

G Ogrska uvaža vino v našo državo. Po uradnih poročilih ogrske vlade je Ogrska izvozila v prvem polletju 1923 na Čehoslovaško 18 tisoč 927 hl vina, v našo državo 5591 hl, v Švico pa 6025 hl. Naši vinogradniki ne vedo kam z vinom, tuje pa naš že itak prenapolnjen trg še preplavljajo s svojim blagom. Cemu neki imamo poljedelsko ministrstvo v Belgradu?

PROMET.

G Plovitev na Dravi. Drava je izra političnega preobrata za plovitev izgubila precej pomena, ker njen največji plovni del znači obojnost črto. Trgovsko središče za dravsko plovitev je Osijek. Promet na Dravi je znašal 1. 1922. v tonah: les 39 tisoč, kamenje 7000, opeka 800, oglje 400, razni material 3700, skupno 51 tisoč 800.

G Naš železniški minister je dolžan raznim tvrdkam v Avstriji za popravilo vagonov 30 milijonov Din.

G Jugoslovensko-avstrijska konferenca se bo vršila sredi oktobra v Mariboru, da uredi vprašanje potniškega prometa med obema državama.

ZADRUŽNISTVO.

G Zadrugišništvo v Srbiji. Leta 1894. je imela Srbija pet kreditnih zadrug, katerih število se je do leta 1911 dvignilo na 45. Med tem se so ustanovile tudi ostale vrste zadrug. Koncem leta 1911. je imela 18 nabavljajalnih zadrug (te so slične našim konzumnim društvom), 1 vinogradniško zadrugo, 1 mlinarsko zadrugo in 2 čebelarški zadrugi. Po svetovni vojni se je zadrugišništvo tudi v Srbiji jako razvilo. Koncem leta 1922. je obstajalo 805 kreditnih zadrug, 702 nabavljajalne zadruge, 14 mlinarskih zadrug, 8 vinogradskih zadrug, 2 mlinarski, 3 strojne in 2 sadjarski zadrugi, 1 perutninska zadruga, 2 čebelarški zadrugi, 1 ribiška zadruga, 1 pletilna zadruga in 23 osrednjih zadrug.

RAZNO.

G Kmetijski pouk po deželi. Oddelek za kmetijstvo priredi v drugi polovici meseca oktobra sledeča predavanja: V nedelje 21. oktobra 1923. 1. Dolenja vas pri Višnji gori, o kmetijstvu, Jereb. 2. Leše pri Begunjah, o sirsarstvu, Pevce. 3. Črešnjavec v Belokrajini, o odbiru semena, Konda. 4. Cerknica, o sadjarstvu, Zdošek. 5. Vašče, o kmetijstvu, Sušič. 6. Trata, predpoldne, o živinoreji, Hladnik. 7. Lučine, popoldne, o živinoreji, Hladnik. 8. Dolga vas, okr. dno, o živinoreji, Golmajer. 9. Trebnje, o kočevju, o gnojenju, Poljanec. 10. Velika Poljana, Prekmurje, o kmetijstvu, Vojak. 11. Stanjevec, Prekmurje, o sadjarstvu, Pavlica. V sredo, dne 24. oktobra 1923. Dobova, o vzgoji mlečne živine, Zupanc M. V nedelje, dne 28. oktobra 1923. 1. Velika Črna pri Višnji gori, o živinoreji, Jereb. 2. Lesce, o zadružnem mlinarstvu, Pevce. 3. Sv. Vid, okraj Logatec, o krmiljenju, Zdošek. 4. Srednja Dobrava, o kmetijstvu, Sušič. 5. Mavčice, o gnojenju, Hladnik. 6. Skale pri Velenju, o živinoreji, Wernig. 7. Kapelo, o živinoreji, Zupanc M. 8. Radenci, o kmetijstvu, Pavlica.

G Letina turšice. Zetev turšice v Bački je končana, v Sremu se še vrši: Kakovost je v splošnem zadovoljiva. V Bački je žetev turšice za 25 od-

stotkov slabša nego lani. V Banatu je kakovost baže slaba, v severovzhodnem delu celo zelo slaba. Tudi v južnem Sremu je slabša nego v severnem. — Kupčija s turšico zaradi pomanjkanja denarja počiva. Pridelovalci so z nizkimi cenami nezadovoljni. Zaradi čvrstoše dinarja je izvoz turšice prenehal, le majhne množine še gredo iz države.

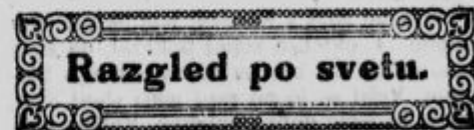
G Sadna razstava v Metliki se je vršila dne 3. t. m. Bilo je tudi poučno predavanje. Razstava je prav jasno pokazala, da uspeva v Belokrajini prav vse sadje, celo fige je poslala šola v Suhorju. Drugi dan se je zglašilo več tujih sadnih trgovcev, ki so pripravili prevzeti več vagonov lepega, odbranega sadja. Na razstavi je bil tudi model brezdimne sušilnice, kakršne Belokranjci še ne poznajo. Posebno pozornost so vzbudili 12 let stari kompoti v Reksovih in Vokovih aparatih. Razstava je bila še precej dobro obiskana. Podružnice »Sadjarskega in vrtnarskega društva« ob tej ugodni priliki niso ustanovili.

G Nov premogokop na Stajerskem. Pragersko utegne postati v bližnji bodočnosti važen industrijski kraj. Do razvoja in industrializacije bo Pragersko pomagal v prvi vrsti novi premogokop; pod vznožjem Haloz, katerega je prevzela novo-rusko-anglijska družba, ki bo od Pragerskega zgradila 7 kilometrov dolgo normalnotirno železnico. Ta železnica bo v kratkem dograjena. Po zadnjih strokovnjakov, je v novem premogokopu, ki vsebuje izvrsten premog (5000 kalorij), toliko plasti, da se bodo dale izrabljati najmanj 200 let. Družba dobiva te dni tudi že moderne stroje in bo v kratkem začela obratovati.

G Pravica občin do posejil. Vse občine z nad 10 tisoč prebivalci dobijo po novem finančnem zakonu pravico, da se na podlagi sklepa svojih odborov morejo zadolžiti za svoje prosvetne, gospodarske, zdravstvene in druge potrebe.

G Ruska žetev. Ruska brzojavna agencija je dobila od ruskega centralnega statističnega urada podatke o žetvi v Rusiji, po katerih se je na celotnem ozemlju sovjetske Rusije pridelalo 2163 milijonov pudov žita (1 pud je preko 16 kg). Ako se k temu prišteje še pridelek krompirja in drugih poljskih produktov, znaša celokupna proizvodnja 2800 milijonov pudov.

G Gospodarski polom v Nemčiji. Nemška marka, ki je bila pred vojno vredna 1 K 20 v, danes večinoma neohene vrednosti. Njena vrednost je enaka boljševiški rublji, ali pa še celo manj. Kako daleč je padla nemška marka, se vidi iz tega, da je danes vreden 1 ameriški dolar 3 tisoč milijonov mark, dočim je bil pred vojno vreden le nekaj čez 4 marke. Seveda je valed strašno nizke vrednosti marke nastopila tudi velika draginja. Tako n. pr. stane hleb kruha 250 milijonov mark. Ljudstvo vsled dragine strada. Cene vsemu strašno rastejo. Pač pa ima Nemčija strašno veliko papirnatoga denarja v prometu. Sedaj so izdali že bankovce po 5 in 10 tisoč milijonov mark. Kako daleč je padla marka se vidi tudi iz tega, da je ena sedanja avstrijska kruna — ki je pač le malo vredna — vredna že čez 100 tisoč nemških mark. Ubogo ljudstvo!

Nemčija je v zadnjih zdihljajih. Francija ji je popolnoma zadrnila vrat. Kg kruha stane 250 milijonov mark, en par čevljev pa 4 in pol milijarde mark, ena voznja po cestni železnici 50 milijonov mark. Nemška vlada je dala nalog, naj nemški uradniki in delavci v Porurju začno zopet delati. Toda poleg nemške vlade je velik gospod v Nemčiji tudi g. Stinnes, veleindustriec, ki ima v družbi z nekaterimi drugimi velepodjetniki vso industrijo v Porurju v rokah. Zato so rekli, da se hočejo sami pogajati s Francozi in se za vlado ne menijo dosti. Tako pomeni Stinnesova skupina državo v državi. Francija se še vedno drži precej zadrž, ker čaka menda na smrt Nemčije, na kar bi padla po njej in jo slekla do nagega. Ta so pač kapitalisti — obojni so

snaki; nemški in francoski, kdor je spodaj, tisti naj pogine.

Prejšnji predsednik angleške vlade Lord Zorž pa hodi po Ameriki in proročuje konec Evrope. In pravi, da bo Nemčija sicer poginila, toda to bo obenem smrt Francije. Evropa da je na tem, da se zruši.

Tedenske novice.

d Zbor zaupnikov SLS se bo v smislu poslovnika vršil 4. in 5. novembra v Ljubljani. Zaupnike opozarjamo že sedaj na ta važni zbor.

Vabila bo začelo tajništvo v najkrajšem času razpošiljati.

Tajništvo SLS.

d Šhod kmetске zveze za kranjski okraj se bo vršil v ponedeljek dne 22. t. m. ob 11. dopoldne v Kranju v Ljudskem domu.

d Občni zbor županske zveze v Celju bo v nedeljo, dne 28. oktobra 1923 v dvorani hotela pri «Belem volu». Začetek ob 9. uri dopoldne. — Opozarjamo, da je dovolilo ministristvo saobračaja (železniš'vo ministristvo) za ta občni zbor polovično vožnjo za vse udeležence tega občnega zbora. Veljavne bodo vozne karte od dne 25. pa do 31. oktobra 1923. Vozni listek bo kupil vsak udeleženec na domači postaji in plačal celo voznino. Ta vozni listek bo veljal tudi za vožnjo nazaj, a potrdilo o udeležbi, ki bo veljalo za to vožnjo (za nazaj) s kupljenim celim voznim listkom in ki se mora torej dobro shraniti. — bo izdalo udeležencem predsedstvo občnega zbora. Z ozirom na doseženo ugodnost polovične vožnje pričakujemo, da bo udeležba na tem občnem zboru polnoštevilna, zlasti ker bodo v razpravi silno važne zadeve.

d Novomeška podružnica županske zveze vabi svoje člane k občnemu zboru, ki bo v ponedeljek, dne 22. oktobra ob pol 11. dopoldne v Rokodelskem domu v Novem mestu. Prosi se gotove in točne udeležbe. — Načelnik.

d Šhod SLS v Semiču. Naš Semič je v nedeljo 14. oktobra zopet pokazal, da stoji trdno na strani borev za avtonomijo Slovenije. Vršil se je po rani maši šhod SLS, koji je bil zelo dobro obiskan. Velika dvorana našega »Doma« je bila polna samih krepkih mož in mladeničev. Prišli so tudi nasprotniki. Moramo jih pohvaliti. Bili so mirni. Debelo so gledali, ko sta poslanca odkrivala glavne krivce sedanjih težkih razmer: samostojneže, liberalce, radikale in — Radica. Shodu je predsedoval stara kmetška korenina, odličan naš somišljenik Derganc. Prvi je poročal naš poslanec Nemanič, za njim pa štajerski poslanec Žebot. Poročilom obeh poslancev smo sledili s pritrjevanjem, celo nasprotniki so pritrjevali. Semič ostane zvesta trdnjava SLS.

d Minister za versko-nravno vzgojo. Danes priobčujemo odredbo prosvetnega ministra, ki zahteva, naj se v šolah verska vzgoja veliko bolj poudarja in da naj učitelji dajejo v verskem oziru učencem dober

zgled. Posebno trdo jih prijemajo, ker ne hodijo v cerkev. Mi smo zelo veseli, da tudi minister končno uvidi, kako se s propadanjem verskega življenja vedno bolj širi med ljudstvom grdo življenje, kako se množe zločini, kako surovost bolj in bolj pridobiva in kako s tem raste alkoholizem. Bojimo se le, da bodo vse lepe ministrove besede ostale na papirju. Zakaj če vlada na eni strani podpira s milijoni sokolstvo, ki mlade fante in dekleta naravnost vzgaja za brezverstvo, divjaštvo in surovost (pretepaštvo in brezversko orjuno tvorijo največ Sokoli), potem ni upati na uspehe.

d Samo Srbi so dobri kmetje. Radikalni klub se je menda postavil na stališče, da se smejo v južni Srbiji naseljevati samo Srbi, ker so edinole Srbi sposobni, da povzdignejo kmetijstvo in širijo kulturo. Slovenski in hrvatski kmet sta pa menda samo za davke dobra. Sicer pa slovenski kmet ne bo prav nič tiščal v Srbijo, zato je ta radikalna skrb čisto odveč.

d Dr. Korošec je bil klican h kralju, kjer je ostal pet četrt ure. Kralju je na široko razložil nevzdržne razmere v državi. Kralj se je silno zanimal in čutili je, da bo sam posegel vmes, da se položaj v državi razčisti.

d Pucelja in Žerjava kolnejo. Centralistični belgrajski moloh je naložil take grozne davke posameznikom, da ti ljudje sedaj pod milim Bogom ne vedo, kje denar dobiti. Pri tem preklinjajo Pucelja in Žerjava, ki sta leta 1920. zapeljala slovensko ljudstvo, da je volilo liberalce in samostojneže, ki so potem v imenu Slovencev glasovali za centralizem. Takrat smo mi na dolgo in široko opozarjali, kaj pomeni centralizem za Slovence, toda ljudje niso poslušali. Prišlo je hujše, kot smo pričakovali. Sedaj preklinjajo Pucelja in Žerjava, ki sta sokriva teh belgrajskih nasilij, je prepozno. Kdor pa še sedaj posluša Pucelja in mu verjame, ko čuti vsak dan bolj prokletstvo njegove politike in svoje lastne zaslepljenosti v letu 1920, temu ni pomagati. Centralizem ga bo naprej odiral, ker sam hoče tako. Zakaj danes še za Puceljem in Žerjavom noreti se pravi na vekomaj se zapisati centralizmu. Komur to kaže, naj to kar stori!

d Puceljev centralizem. V novem proračunu je minister za prosveto črtal postavki za ljubljansko bogoslovno in medicinsko fakulteto, kar se pravi toliko kot obe fakulteti odpraviti. Srbi namreč, odkar jim je centralizem dal vso in edino moč v državi, hočejo Slovence čimprej posrbiti. Zato uvažajo v ljudske šole srbščino in cirilico, višje šole, ki so največja opora slovenskemu jeziku, pa je treba kratkomalo odpraviti. Ko se je to centralistično barabstvo zvedelo, je dr. Korošec tako odločno nastopil pri ministrih, da so se zaenkrat možje ustrašili in obljubili, da fakulteti ostaneta in da našim dijakom ne bo treba hoditi v Zagreb ali še kam dalj. — Pucelj, ki je glasoval za centralizem, mora k takim barabstvom molčati — zakaj on sam je glasoval za centralizem.

d Kuluk. Samostojneži se strašno boje za svoj centralizem. Zato na vse pretege lažejo o poslancih SLS, da bi s tem oslabil njihov boj proti centralizmu. Najhujše la-

žejo o kuluku, češ da so bili naši poslanci zanj. Grda laž, da se prime z rokami. Naši poslanci so naredili tak kraval v zbornici zoper kuluk, da jih je minister za božjo voljo prosil, naj odnehajo in jim obljubil, da se kuluk v Sloveniji ne bo izvajal, če ga gradbena direkcija v Ljubljani ne bo zahtevala. In res: v Bosni ljudstvo že hodi na kuluk, pri nas ga ni. To je uspeh edinole naših poslancev, Pucelja pa niti pri glasovanju ni bilo, da bi proti kuluku glasoval. Če bi pustili Pucelja beriti se zoper kuluk, bi danes naši kmetje že delali kuluk kot črna živina.

d Poturica hujši od Turka. Letošnji proračun srbskega poljedelskega ministra izkazuje v prid poljedelstvu 50% večjo svoto kot lansko leto, ko je bil minister Slovenec Pucelj. In še tisto, kar je bilo, je bilo večidel za Srbijo, tako da je Srbijane posl. Milan Pribičević zaklical: Proračun poljedelskega ministra ne pozna kraljevine SHS, temveč še vedno samo staro Srbijo. — Res: poturica je hujši od Turka, centralist Slovenec hujši od centralista Srba.

d 438.000 kron Pucelj kot poslanec prejema plače na leto zato, da zbeži iz zbornice, kadar je treba glasovati proti bremenom, ki se nalagajo Slovincem.

d Pucelj se boji proti vladi glasovati. Pred glasovanjem o taksah, ki zopet naložijo novo centralistično breme na pleča Slovencev, je Pucelj govoril, da o taksah nič ne razume in da je proti povišanju. Toda ko je bilo treba glasovati proti, je izginil iz zbornice. Tako dela Pucelj vedno, po natančno premišljenem načrtu: vladi se ne zameriti, zakaj vlada oddaja dobičkanosne ministrske stolce.

d Ali vas bo Pucelj rešil? Pucelj hodi okrog kot rjoveč lev in gleda, koga bi požrl. Tako razgraja na shodih proti vladi, še bolj pa proti našim poslancem, ker se tako odločno borijo zoper centralizem. Ko pa Pucelj pride v Belgrad, pa postane iz rjovečega leva najbolj krotko jagnje. Zakaj kadarkoli je treba pokazati vladi zobe ter glasovati zoper grozna bremena, ki nam jih Srbi nalagajo, tedaj stime rep med noge in beži, beži, beži. Tak človek bo katerikrat nastopil zoper centralizem in se bojeval proti njemu? Vojak, ki za fronto na široko odpira usta, na fronti pa ob prvi priliki, ki se mu ponudi, vrže puško stran in zbeži, tak vojak bo rešil domovino sovražnika?

d V laži se je vjel. Kdo? Gospodin Pucelj, član velesrbske stranke srbskih zemljoradnikov. Ta gospodin Pucelj hodi že nekaj časa po Kranjskem po sestankih in laže, da se kar kadi. Njegov lastni list in sedaj tudi njegov najnovejši pomočnik »Slovenski Narod« poročata, da oznanja gospodin Pucelj okrog, da je eden od poslancev SLS šel rajši spat, kakor da bi šel proti vladi glasovat, ko se je v zbornici obravnavala reška resolucija. Gospodin Pucelj pravi, da je bil ta poslanec g. Sušnik. Dejstvo je pa to, da je poslanec Sušnik bil v zbornici in krepko glasoval proti vladi. To je tudi zabeleženo v zapisnik, ker je bilo poimensko glasovanje. Gospodin Pucelj se upa celo v tako jasno izpričanih stvareh prav debelo lagati. Lahko si sedaj predstavlja, kako je treba vzeti druge njegove besede, ki se ne dajo tako lahko kontrolirati.

rat. Lep mož, ta gospodin Pucelj. Ubogi pa ljudje, ki morajo prenašati in poslušati njegove laži.

d Srbom groš, Slovence knof! V Belgradu vzdržuje vlada gozdarsko visoko šolo, ki nima nobenega pravega profesorja, pač pa 28 takozvanih »profesorjev«. Učenec je 28, torej vsak učenec ima svojega profesorja. Najbolj zanimivo pa je to, da so vsi ti ti učenci nameščeni po raznih službah, v šolo pa sploh ne hodijo. In vendar so ti »profesorji« sijajno plačani. — V Ljubljani pa je vlada hotela odpraviti dva oddelka visoke šole, ki imata zelo veliko število slušateljev in profesorje, kakršnih ni v celi Jugoslaviji. — Evo vam, g. Pucelj, vaš oboževani centralizem!

d Za obrtnike. Vlada je na posredovanje poslanca Škulja dovolila za srednjo tehniško šolo 120.000 Din, za obrtno-daljevalne šole pa 80.000 Din.

d Obrtnikom! Jugoslovanska obrtna zveza v Ljubljani priredi prihodnjo nedeljo dne 21. t. m. poučen izlet v Tržič. Iz Ljubljane je odhod z vlakom ob 7. zjutraj. V Tržiču je ob četrti na 10. sv. maša, nato pa v društveni dvorani zborovanje. Po končanem zborovanju si ogledamo tamončno tovarne. Opoldne je skupen obed, nakar odidemo v Križe, kjer je ob 3. popoldne ustanovni občini zbor Obrtne zveze. Med potjo ogled pristave g. Borna. Vrnemo se z vlakom ob 7. zvečer. Udeležite se tega izleta v čim večjem številu! Prijavite se v tajništvo Jugoslovanske obrtne zveze v Ljubljani, Komenskega ulica 12.

d Procena okupacijske škode. Italijanski delegati v komisiji za proceno okupacijske kode so došli v Ljubljano. Poškodovanci se bodo pravočasno na primeren način obvestili, kdaj da bodo komisija po posameznih občinah logaškega okrajnega glavarstva poslovala. Za danes se opozarjajo poškodovanci, ki so škodo prijavili, da si takoj preskrbe nastopna potrdila: 1. da so poškodovani nepremičnine njihova lastnina; 2. da so jugoslovanski državljani. — Ako prijavljena škoda ne presega 200 lir, t. j. 800 Din, zadostuje potrdilo županstva, za višje zneske je potrebno potrdilo zemljejniziškega urada. Potrdila glede državljanstva bodo izdajala županstva. Potrebni obrazci so se doposlali županstvom. Pripominja se, da ta potrdila smatra italijanska komisija za polnoveljavna, če tudi niso kolokovana. Komisija bode začela poslovati najprej v Logatcu, odkoder odide v Rovte ter nato na Rakek in v Planino, Cerknico in na Vrhniko. — Delegat v komisiji za proceno okupacijske škode.

d Zadruga proste taks in davkov. Vsled odločnega nastopa naših poslancev v finančnem odboru je finančni minister pristal na to, da se zadruga oproste taks in davkov, s čemer bo našemu združništvu omogočeno boriti se zoper organizirano bančno oderuštvo, ki našega kmeta skuša zopet spraviti v popolno odvisnost.

d Nemška nasilja na Koroškem. Za volitve v koroški deželni zbor je koroška vlada slovensko kandidatno listo brez vzrokov razveljavila. Ali se bo vendar belgrajska katekrikrat zganila in zahtevala red na Koroškem?

d Trošarine na vino pobira ljubljanska občina po 2 Din na liter.

d Pedružnica udruženja vojnih invalidov v Ljubljani javlja svojemu članstvu, da so uradne ure od 8.—14. ure, stranke pa se sprejemajo od 9.—14.

d Umrla je v Ljubljani gospa Uršula Kremžar, mati poslanca Fr. Kremžarja. G. poslanca našo iskreno sožalje, pokojnici pa večni pokoj!

d »Klaverjev koledar 1924« priporočamo vsem cenj. čitateljem kar najtopleje. Ima lepo, poučno vsebino in slike, katere vzbujajo vedno več misijonskega zanimanja. Če naročimo ta koledar, izdatno pomagamo reševati duše ubogih zamorskih sužnjev. Marijine kongregacije in vsi katoličani, razširjajte ga! Vsaka družina naj ga ima, razliva blagoslov čez hišo, kot nam to kaže njegova prva slika. — Stane samo 4 Din, pri odjemu 12 izvodov eden povrhu. Naroča se pri Družbi sv. Petra Klaverja v Ljubljani, Miklošičeva cesta 8, ali pa v Jugoslovanski knjigarni.

d »Misijonski koledarček za mladino 1924« je za našo dečo najlepše berilo in njih zvest prijatelj skozi celo leto. Ima jako lepe povestice in slike o zamorskih, ki vnamajo obenem v srcih mladih čitateljev ljubezen do naših še poganskih črnih bratov. Starši, vzgojitelji, naročite ga in razveselite svoje male s to lepo knjižico! Stane samo 2.50 Din, pri naročbi 12 izvodov eden povrhu. (Poština posebej.) Naroča se tam, kjer Klaverjev koledar.

d Izgubila se je v četrtek zvečer denarnica z večjo vsoto denarja. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi 500 K na policijsko ravnanstvo.

d Iv. Turk, Loč: Vaš dopis prepozno došel. Ob tej priliki ponovno opozarjamo dopisnike: Dopisi morajo biti v ponedeljek zjutraj v uredništvu, drugače tisti teden niso priobčeni.

d ČEVLJE KUPUJTE samo z znamko »PEKO«, ker so ti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga Ljubljana, Breg 20, na drobno tudi Aleksandrova cesta.

— Gospodinje, Vam to velja! Ostanite pri domačem blagu in zahtevajte pri trgovcu le »Pekatete«. So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

Zahtevajte povsod našo domačo Kolinsko ciklorijo, izvrsten pridelek za kavo.

Iz Kmetiskih Zvez.

Okrajna Kmetiska zveza Krško-Kostanjevica je imela sejo dne 7. t. m. v Kostanjevici. Naroči se podružnicam Kmetiske zveze, da naj pošljejo svoje odbore tajništvu v Ljubljano. Okrajna kmetiska zveza zahvaljuje poslanca Sušnika in tovariše za njegovo posredovanje radi kuhanja vinskih drož.

Okrajna Kmetiska zveza protestira proti odpravi krajin in okrajnih ter višjega šolskega sveta. Kadar bo vlada plačevala vse šolstvo iz svojega žepa, tedaj naj gospodari. Odobravamo proteste Jugoslovanskega kluba proti ukinitvi ministarstva za socialno politiko. Kmetiska zveza povdarja, da naši ljudje ne bodo krivičnih davkov plačevali in delali tlako. Protestiramo proti vsem tozadevnim odredbam vlade. Brez kuluka in z manjšimi davki smo imeli lepe ceste. Pozivamo naše poslance, da ponovno opozarjajo vlado, kako krivico dela s tem, da ima dvojno mero pri obdavčevanju.

Nasprotniki, zlasti gospod Pucelj, kladijo po Dolenjskem vsemogoče laži o naših poslancih in delu Jugoslovanskega kluba. Kmetiska zveza je zato ukrenila vse potrebno, da bodo ljudje izvedeli resnico. G. Pucelj pa naj ve, da bomo njegovih obreko-

vanj kmalu sili ter naj ne preizkuša preveč naše potrpežljivosti.

Okrajna Kmetiska zveza soglasno odobrava dosedanje taktiko Jugoslovanskega kluba in pozivlja poslance, naj vztrajajo v radikalni opoziciji proti sedanjemu velearbskemu režimu.

Glede gospodarstva je sklenila Okrajna kmetiska zveza prositi oddelek za kmetijstvo v Ljubljani, da se ukine kontumacija za one kraje, kjer ni slinovke. Velika krivica se je namreč zgodila dotičnim prebivalcem, kjer je cel okraj vsled par slučajev slinovke zaprt. Zaprte so tudi občine, kjer ni nobenega slučaja bolezni. Veliko je v naši občini pomanjkanje dobrih plemenjakov. Posvetovali smo se, kako temu od pomoči. Istotako nimamo krav-mlekaric. Zato je Kmetiska zveza podvzela korake, kako izboljšati to panogo živinoreje. Radi bi osnovali tudi mlekarino. V zimskem času bo Okrajna kmetiska zveza, če le mogoče priredila tečaje o kletarstvu, živinoreji, krmljenju, gnojenju, mlekarstvu itd. Moramo delati, ker v teh časih ni druge rešitve, kot samopomoč.

„Orlič“.

Marsikje še ne poznate »Orliča«, čeprav bi bilo jako prav, da bi ga poznali. To je list, ki širi orlovsko misel med naše najmlajše. Če hočete narediti otrokom veselje, dečkom in deklicam — naročite jim »Orliča«. Če hočete, da bodo že v zgodnjih letih vajeni dobrega, koristnega in zabavnega čitanja, seznanite jih z »Orličem«.

Katoliški shod je močno priporočil Orlovsko rganizacijo. Spoznal je, da je ta organizacija za slovensko mladino nad vse primerna. Izrecno je tudi priznal zasluge, ki si jih je organizacija pridobila z izdajanjem svojih glasil — med njimi stoji tudi »Orličev« ime na častnem mestu. Starši, ne preslišajte glasu katoliškega shoda in naročite svojim otrokom »Orliča«.

»Orlič« je začel ta mesec svoj četrty letnik. Prva številka je že izšla in povsod jako ugaja. Prihodnja — žegnanske nedelje — je določena za agitacijo v svrhu nabiranja novih naročnikov. To je »Orličev« nedelja.

Naj ta nedelja prinese »Orliču« mnogo novih prijateljkov in čitateljkov, pa tudi obiskovalcev znane Vesele Nardžičeve pošete! Dosedanji prijatelji naj ostanejo zvesti, pa naj v nedeljo in ob vsaki priliki pridno agitirajo za list. Kdor pa »Orliča« še ne pozna, ali ga svojim otrokom še ni oskrbel, naj to hitro stori. Kesal se ne bo!

»Orlič« se naroča pri upravnistvu »Orliča«, Ljubljana, Ljudski dom. Stane za vse leto (oktober 1923—oktober 1924) 8 Din. Ako ga pa kje naroče več ko 20 izvodov pod skupnim zavitkom, stane le 5 Din za vse leto. Ne pozabite, kaj tirja in pričakuje od vas »Orličev« nedelja. — Bog živil!

Dr. Ivan Drobnič

špecialist za pljučne in notranje bolezni
SE JE PRESELIL na Miklošičevo cesto v palačo »Vzajemne posojilnice«, poleg hotela Union.

PREISKAVA Z RENTGENOVIMI ZARKL

Širom domovine.

JESENICE

Okoličani se opozarjajo, da Katoliško delavsko društvo ponavlja v nedeljo, 21. oktobra ob 8. uri popoldne »Miklovo Zalog« se enkrat v Kat. delavskem domu na Savi. Igra se konča ob pol 6. uri in okoličani bohinske proge imajo ugodno svezu s vlakom nazaj. Kdor želi rezervirati vstopnice, naj vpošlje snesek potem tam. društvo naprej. Vstopnice: 10, 8, 6 in 4 Din. Isti večer ob 8. uri se igra »Potrlov greh«. Odbor K. d. d.

VISNJA GORA.

Tukajšnji Orliški krožek priredi v nedeljo dne 21. oktobra ob 8. popoldne v samostanski dvorani v Stični »Vestalko«, leko žaloigro iz prvih časov krščanstva v 5 dej. Vsi najtopleje vabljeni.

SMARTNO POD SMARTNO GORO.

Pretekli teden so se pobirali v naši župniji in na Rašici prostovoljni darovi za prehrano naših visokoslovcov v Marijanišču. Pri nas se je to zgodilo prikratk, ker je bila baš letos precej dobra letina. Drugod so pa večinoma že lanske leto pobirali. — Kdor pozna naše ljudi, ve, da se radevolje darovali vsak po svojih močeh. Zavedali so se namreč, da s tem pripomorejo k študiranju dijakom, ki bodo, nekoč najbolje znali razumovati težnje vernega slovenskega naroda, ker so večinoma sinovi kmetijskih starišev. Tako se je nabralo okoli 2500 kg živil in 1438 K v denarju. Vsem darovalcem ter članom in članicam tuk. kat. izobraževalnega društva, ki so pri nabiranju vneto sodelovali, še enkrat najiskrenejša hvala. Bog Vam uslobero povrni.

DRAVLJE.

Ob obilni udeležbi je v društvenem domu pri nas predaval živinorejski inštruktor Kristof o razgoji kmetijske mladine in o organizacijskem delu v zimskelem času za pospeševanje vseh panog kmetijstva.

Pri razgovorih je bilo določeno, da se vrši prihodnje predavanje prihodnjo nedeljo, to je 21. t. m. sopol ob 7. uri sveder v društvenem domu o prašičereji ter se tem potom vabijo vsi, ki se zanimajo za prašičerejo, k čim obilnejši udeležbi. Po predavanju se bo vršil razgovor o predmetu in bo vsak lahko izrazil svoje mnenje, oziramo svoje pomisleke glede prašičereje.

Črtice iz sedanjih dni Cerkve

Pomanjkanje duhovskega naraščaja. V sedmerih bogoslovnih zavodih Češkoslovaške je študiralo v letu 1922-1923 252 bogoslovcov in sicer 131 Nemcev in 121 Čehov. Med temi jih je bilo v Brnu 50, v Olomucu 84, v Budjejevicah 14, v Kraljevem gradu 17, v Ljutomeru 14, v Pragi 37, v Vajdenanu 13. — Pa tudi v Nemčiji pada število bogoslovcov. Leta 1920. jih je bilo 8443, leta 1921. le 8423 in leta 1922. samo 8161. Vzrok je največ ta, ker so stroški za študiranje vsled vedno večje draginje tako narastli, da jih mnogi revnejši kandidati ne zmorejo več.

Prejemanje sv. obhajila v Nemčiji. Leta 1922-1923 je narastlo število sv. obhajil na 194.434.734, z drugo besedo: na vsakega človeka, ki je dolžan prejemati sv. obhajilo, pride na leto 12—13 sv. obhajil, to se pravi poprečno gre vsak nemški katoličan k sv. obhajilu vsak mesec vsaj enkrat. Kajpada da ni ta navada v vseh škofijah enakomerno vpeljana. Na prvem mestu je škofija Fulda, kjer pride na leto na enega katoličana poprečno 13.9 sv. obhajil, na zadnjem mestu škofija Sachsen, kjer ne grede katoličani eden k drugemu vzeti niti 3 krat na leto k sv. obhajilu. — Pač zanimive bi

bile podobne številke za naše župnije, V župniji pisca teh črtic je n. pr. prišlo lanske leto poprečno na dan 18 sv. obhajil ali z drugo besedo: vsakdanjega sv. obhajila se je v župniji, ki šteje 400 duš, udeleževalo 5 odstotkov vseh faranov. Smo pač še daleč od želje Kristusove in sv. Cerkve.

Blažena Terezija Deteta Jezusa. V prestolici sv. Petra v Rimu je bila 29. aprila t. l. za blaženo proglašena Karmeličanka s. Terezija Deteta Jezusa. Tudi med nami je izredna Jezusova cvetka že precej znana. Marsikdo, ki se je zaupno zatekel k tej oblagodarjeni božji ljubljenci, je skušil njeno mogočno priprošnjo. Gospod jo je namenil prav za naše dni. Vse na njej je tako ljubko in prikupljivo.

Mala Terezija je bila rojena 2. januarja 1873 v francoskem mestu Alençon. Petnajst let stara se je odzvala Gospodovemu klicu. Zapustila je krog dragih svojcev, kjer jo bila obdana s toliko ljubeznijo in nežno skrbnostjo ter vstopila v karmelski samostan v Lisieux. V njenem redovnem življenju ni bilo najmanjše izvanrednosti. Izvrševala je le svoje navadne samostanske dolžnosti, a te v nenavadno popolnem duhu. Vsaka žrtev in prilika zatajevanja ji je bila dar za Jezusa. Ljubezen pa jo je privedla do one stopnje svetosti, ki ji je ovila krog deviškega čela gloriole blaženstva. Zato je tudi na preprosti poti ljubečega žrtvovanja in otroškega zaupanja tako kmalu dozorela za nebo. Dočakala je le 21 pomlad. 30. septembra leta 1897. je prišel Gospod po svojo nevesto. Takoj po smrti je pričela v rajski sreči vršiti svojo nalogo. Saj je rekla, da bo njena nebeška blaženost, zemljanom deliti dobrote. Nešteto uslišan in čudežev imamo zahvaliti njeni priprošnji. Do sedaj so napolnili z njimi že pet obširnih knjig.

Od 15. do 18. oktobra se je vršila v karmelski cerkvi pri sv. Jožefu na Selu slovesna tridnevniča v proslavo proglašanja blažene Terezije Deteta Jezusa za blaženo. Naj bi blažena mala cvetka bogato obdarila z rajskim cvetjem milosti vsa srca.

Listek.

Podgana.

Ako si človek sezida hišo za stanovanje, sezidal si — hote ali ne hote — tudi streho in dom raznim živalim, ki ti bodo deloma koristni sostanovalci, deloma pa škodljivi in neprijetni tovariši. Razna žival namreč iz škušnje ve, da se dobi v bližini človeka vedno tudi kak dober prigrizek. Zato je že od nekdaj med človekom in med škodljivim mrčesom neka vzajemnost. Popolnoma zatreti takih hišnih škodljivcev ni mogoče; vendar red, snaga in pazljivost napravi toliko, da jim zaježi njihov prevelik pohlep in se tako vsaj za silo zavaruje pred temi nadležnejši. Večinoma so to ponočne živali in živalice, ki jih je narava obdarila povrhu še s hitrimi nogami in temno barvo, da tem lažje uidejo človekovemu preganjanju. Ena izmed najbolj nadležnih in ostudnih hišnih nadlog je podgana.

Treba je ločiti dve vrsti podgane. Črna podgana je manjša in sedaj zelo redka, ker jo je njena sorodnica siva podgana že malone povsod izpodrinila. Podgana, ki stanuje sedaj

po naših kletah in podstrešjih, po hlevih in svinjakihi, je siva podgana. Njena velikost je velikost moške roke, ima mala ušesa in njen rep je krajši kot ostalo telo. Barva je siva, le po trebuhu belkasta.

Kaj nam zgodovina pove o podgani? V starih časih v Evropi ni bilo podgane. Niti Grki niti Rimljani podgane še niso poznali. Šele pozneje je bila podgana zanešena iz Vzhoda; najbrž ob križarskih vojskah, po ladijah. Albert Vefki, ki je živel od 1193 do 1280, učen dominikanec, je prvi, ki v svojih spisih podgano omeni in jo natančno opiše. Potem se je pa morala podgana silno hitro razmnožiti; zakaj že sredi 16. stoletja jo najdemo v Indiji, pozneje na Nemškem. K nam se je zanesla najbrž iz Indije. Ruski naravoslovec Pallas pripoveduje, da so ob priliki potresa l. 1727 cele trume podgan preplavale reko Volgo in se razpršile na zahod. Leta 1730. je podgana že na Angleškem, kamor je prišla brez dvoma zanešena po ladijah. V Ameriki se prikaže leta 1775. To velja o sivi podgani. Kdaj je bila zanešena črna podgana v naše kraje, se ne ve. To je gotovo, da jo je siva podgana ob svojem prihodu že dobila in jo potem takoj začela izpodrivati. Izprva je siva podgana stanovala zunaj na njivah in le čez zimo je prišla v hiše. Kmalu pa se je privadila na složno življenje pod človeško streho in tako se je začel boj za življenje in smrt med sivo in črno podgano. Siva podgana je bila v tem boju močnejša in se je tudi hitreje plodila, črna sorodnica se je morala umikati, najprej v podstrešja, potem tudi odtod, ker siva podgana v kletih in shrambah ni več prostora imela.

Sivo podgano imenujejo Nemci popotno podgano (Wanderratte), zato ker se silno rada seli iz kraja v kraj. To so opazovali zlasti v gorkejših krajih, ako so podgane zasledile kje kak nov sadež. Tedaj se je ob določenem času podala na pot čela vojska podgan in uničila po potu, kar se je dalo. Leta 1889. so trume podgan uničile sadeže kokusa na Lakadivah tako temeljito, da so ljudje domačini, ki so se povečini od tega sadeža živeli, prišli skoro na beraško palico. V provinci Maroko je pri belem dnevu plezalo po drevesih oranz na stotine podgan in je bila nevarnost, da bodo vse požrle, pa se je k sreči pojavilo v tistih krajih na stotine sov, ki so ponoči strahovito gospodarile med podganjo zalego. Ljudje pripovedujejo, da je bilo čuti na daleč cvilenje med podganami, ki so se zvišale pod ostrimi kremplji te svoje velike sovražnice. — Naravoslovec Brehm pripoveduje o podganjem sprevodu pri Verdenu, pri katerem je bilo udeležnih nad tisoč podgan. Še večje procesije teh živali so se vršile, kakor poročata tedanje časopise, v decembru 1884 na Vestfalskem. Široke reke jim niso bile zapreka, zakaj podgana je izvrstna plavarica. V tako velikem številu postane podgana tudi ljudem nevarna. O velikem Napoleonu pripovedujejo, ko je bil izgnanec na otoku sv. Helene, da je moral naravnost vojskovati se zoper tega nadležnega sovražnika, tudi je moral večkrat lačen biti, ako so mu podgane požrle prihranke v kuhinji. — Iz otoka Joura se je moralo izseliti vse prebivalstvo, tako se je bila razmnožila podganja nadlega. — Na takozvanih tičjih otokih živijo podgane po gozdih kakor prave živali roparice in se preživljajo z mladimi tiči, ki jih kradejo po gnezdihi. Vpeljali so mnogo mačk, da bi jih zatrle, a te mačke so same podivjale in se ravno tako začele živiti od tičev.

Na kmetih se podgane najrajši nastanijo po hlevih in svinjakihi, ker tu se dobi vedno kaj žreti; po mestih pa po skladiščih, klavnicah, pekarijah. Ako jih strogo ne preganjaš, postane ta žival čedalje bolj domača in predrzna. Pitanim svinjam ti zvrta luknjo in hrbel in žre mast na živem telesu. Kokošim kradejo jajca in jim davijo piščeta. Celo otrokom so nevarne. Slučaji niso redki, da je podgana otroku v zibel ležečemu obgrizla obraz. Po mestih pregledajo zidovje in vodovodne cevi. Na ladijah jih opaziš zgodaj v jutro, kako plezajo po jarbolah in ližejo roso, ki se je nabrala čez noč. Ko se pa poškodovana ladja začne potapljati, so podgane prve, ki jo zapuste. To je znano že v pregovoru.

(Konec prihodnjic.)

Mamica pravi:
Prinesi pa samo

Čaj z znamko

ČAJNA ROČKA

ker je vonjiv, fin in izdelek, ter ga zato najraje pijem.

Čaj z znamko „Čajna ročka“ se dobiva le v izvirnih zavrtkih z našim varstveno znamko „Čajna ročka“ v vseh z lepimi označenimi trgovinah.

Preklic. Podpisana preklicujem vse falšive besede, katere sem govorila o Mariji Marolt iz Vidma.

FRANČISKA POGAČNIK (Videm).

IZJAVA. Josip Mrak, posestnik v Kranjski gori št. 85, preklicujem vse falšive besede, s katerimi sem žalil gosp. Alojzija Petermana, posestnika v Kranjski gori št. 18, ter izjavljam, da ne vem nič slabega o njem, ter se mu zahvaljujem, da mi je odpustil in odstopil od kazenskega postopanja.

JOSIP MRAK.

Nekdanja »ŠKOFOVA« vinska klet. Pred Škofijo 1 odprta. — Točijo se fina pristna VINI!

POZOR! DRUŽINSKI OČETJE! POZOR!
Kdor hoče svojo družino dobro obuti za zimo, naj kupi pri

IVANU MIHEVCU
TRGOVINA Z USNjem NA VRHNIKI

kateri ima vedno v zalogi vsakovrstno usnje, kakor: Podplate, tujega in domačega izvora, posebno trpežne za zimo, nadalje tudi vsakovrstno zgornje usnje (teletino, pikling, kravino in vsakovrstni boka. — V zalogi tudi konjski boka za povrtnike in izdelane GAMAŠE.

6280

Vajenca za kovaško obrt, močnega, SPREJME TAKOJ FRANC BARIČ, prej Weis, Ljubljana, Konjuška ulica št. 13. 6577

NAPRODAJ JE še prav dobro ohranjen **čevljarski stroj.** — Naslov pove upravništvu »Domoljuba«. 6590

TRGOVINA Z USNjem
Matej Stražar, Domžale št. 50
se priporoča za nakup vsakovrstnega USNJA in čevljar. potrebščin po kolikor mogoče nizki ceni.

Perica pridna, zdrava in močna, dobi takoj dobro, stalno službo. — Naslov pove upravništvu »Domoljuba« pod številko 6612.

Penzijonist še čvrst, le še samec, kateri se razume na vrtnarstvo, posebno na park, dobi stalno službo. Pogoji po dogovoru. Ponudbe pod šifro »VRTNAR 6613« na upravništvu »Domoljuba«.

ŠIVILJE — GOSPODINJE — POZORI
Vsakovrstni ostanki za perilo
so NAPRODAJ po polovični ali zelo znižani ceni. Ne zamudite ugodne prilike! Resljeva c. 30/1, des.

čevljarskega vajenca
sprejemem. L. Zakotnik, Dunajska c. 6, dvorišče.

Suhe GOBE in FIŽOL
ponudite trdki SEVER in KOMP., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 6460

UČENEC poštenih starišev, dobro razvit, zdrav, se sprejme v sladničarsko in medicarsko obrt pod najugodnejšimi pogoji, s celo oskrbo, zaradi oprostitve enega učenca pri FRANJI STARY, sladničarna, Krško ob Savi. —

Manjše posestvo želim dobiti v najem za daljšo dobo, kjer bi se redila krava in 1 prašiča, v okolici 10 km od Ljubljane. — Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod šifro: »KOROŠKO«.

Vajenca za sodarsko obrt sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu FRAN REPIČ, sodar, Ljubljana. — SPREJMEM tudi pridnega **HLAPCA.** 5673

Manufakturo po nizki ceni

dobite na Vrhniki na stojnici F. M. MALAVASIČ. Velika izbira zimskega blaga za moške in ženske obleke, za suknje, povrtnike. Pletene površine in spodnje jopice in hlače, zimske rjuhe in odeje. Velika izbira za ženinine in neveste.

POCENI KUPITE
tudi na sejmišč v Zireh, v Spodnjem in Gornjem Logatcu, v Hotedrčici, Planini, Cerknici, na Grahovem, v Rovtahu in Borovnici, Horjulu in Polhovem gradcu, povsod na stojnici

F. M. Malavasič.

Čreva. V zalogi imam vse vrste ČREV po po najnižji dnevni ceni. Edino domače podjetje v Sloveniji v Ljubljani. — Se priporočam vsem mesarjem in gostilničarjem. — **FRANC ZUPAN, črevar, Mestna klavnica. 6569**

Poceni prodam dinamostroj
9 KS. 120 voltov, 60 Amp., 1410 obratov na min., in MOTOR 4 KS, 110 voltov, 30 Amp., 1125 obratov. — Naslov pove uprava lista pod št. 6563.

Iščem mlinarja pridnega, treznega, poštenega, neoženj, za naveden kmetaki mlin. Nastop takoj. — Več pove Marija KRAŠNA, Studenec, p. Dob pri Domžalah. 6575

Kostanjeva taninska drva in hrastova,
ponudite proti takojšnji plači trdki KUPNIK, Podplat. Istotam dobi službo starejši VRTNAR.

Strojarna Fran Tršarja NA VRHNIKI
priporoča na drobno in debelo vsakovrstno usnje, zlasti gonilna in živalna jermena. Prevzema kože v strojenje tudi na boka. — Cene kar najnižje! 6514

Najboljši KOTLI
za žganjsko se dobe pri

Maks Weiss
prvi bakrokotlar
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 33

Bronaste zvonove
vlija najceneje in z dobavnim rokom od 2 do 5 mesecev

Zvonarna in Ilvarna,
St. Vid nad Ljubljano.

»KAMENIT«
azbestno-cementni škrlj, najboljšo in najcenejšo streho dobavlja
tovarna »Kamenit«, Laško.
DOLGOTRAJNA GARANCIJA!

All se hočete temeljito osvoboditi reumatizma?

Bolečine v udih in členkih, otekli udje, sključene roke in noge, trganje, zbadanje po raznih delih telesa, da celo slabost oči so posledice reumatičnih in protinskih bolezni.

Ponudim Vam naravno sredstvo za ozdravljenje!

Nikako univerzalno zdravilo, marveč sredstvo, ki je nudi bolnemu človeštvu mati narava. Vsakemu brezplačna poskušnja. Pišite mi takoj in vam pošljem sredstvo in poučno razpravo popolno zastoj. Ostali mi boste trajno hvaležni.

August Märzke, Berlin — Wilmersdorf, Bruchsalerstr. 5, Abt. 551.

Poroč. prstani
Double verižice
Sienske ure
Budilke
Že ne ure
Uhani

Najstarejša trgovina ur, zlatnine in
srebrnine **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prešernova 1

MARIJA ROGELJ

MANUFAKTURNA TRGOVINA — se nahaja sedaj LINGARJEVA ulica št. 4, druga ulica pod Franciškanskim mostom. — Velika izbira štofov, porhata, plavo in belo blago. — Opreme za neveste. — Blago dobro, cene nizke. — Moško in žensko PERILO.

6077

Ržene rožičke, tršlikovo lubje, arnikovo evetje, planinski mah itd. kupuje vedno drogerija **A. KANC**, Ljubljana, Židovska ulica 1.

ŠPANA samostojnega, energičnega, izurjenega v vsakem gospodarskem poslu, posebno v travništvu, oženjenega, srednjih let, IŠČE POSESTNIK V ZAGREBU za svoje posestvo (40 oral, ležeče 14 km oddaljeno od žel. postaje TUROPOLJE. — Podrobna pojasnila da uprava »Domoljuba« ali lastnik **KAROL SRNKA**, Zagreb, Dalmatinska ul. 13, kamor naj se pošiljajo tudi pismene ponudbe.

6399

TUDI VI ne smete zamuditi ugodnega nakupa raznega **manufakturnega** blaga ter vseh vrst površnih pletenih **JOPIC** in **PLETOV**, katero blago prodajam po zelo nizkih cenah. — Na zahtevo pošljem cenik z več sto slikami. — **ISTOTAM** dobite vsako množino belega **PLATNEGA SUKANCA** za klekkanje čipk.

ANTON SAVNIK, Škofjaloka, Glavni trg.

»Gospodarska zveza« kupuje

fižol

vseh vrst po najvišjih cenah.

Miši, podgane, stenice, ščurki

in vsa golazen mora poginuti ako uporabljate moja najboljša preiskušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim in hišnim mišim Din. 7-50, za podgane Din. 7-50, za ščurke Din. 7-50, za stenice Din. 7-50, uničev. moljcev Din. 6-—, proti mrčesom Din. 7-50, mazilo proti ušem pri ljudeh in pri živini Din. 4-—, za uši v obliki in perilu Din. 7-50, tinkt. proti mrčesu na sadju in na zelenjavi Din. 7-50, proti mravljam Din. 7-50.

Preprodajalci dobe popust Pošilja po povzetju
Zavod za ekspedicijo: **ARTES**, kem. laboratorij
M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, Zagreb 1.

Kunstek & Pleterski

LJUBLJANA — VODNIKOV TRG 5,

Podružnica v NOVEM MESTU

priporoča svojo veliko zalogo

usnja in čevljar- skih potrebščin

na drobno in debelo.

Platno prodajam

pravo domače, lepo, laneno za perilo in rjuhe. Zamenjavam platno za predivo. Sprejemam v tkanje laneno prejo. Tkalnica

»KROSNA«, Ljubljana

Zrinjskega c. 6, nasproti cerkve Sv. Jožefa.

Telefon
436

Telefon
436

TOVARNA KANDITO

Fr. Rozman

Maribor, Aleksandrova c. 57

priporoča vse vrste kanditov (bonbonov) po najnižjih tovarniških cenah. **ZAHTEVAJTE CENIK!**

And. Jakl tovar. kož in čevljev d. d.,
KARLOVAC

Prodajalna Ljubljana, Poljanska cesta št. 13.

Bogato skladišče moških, ženskih in otroških čevljev iz telečega boksa v vseh barvah, govejega boksa in rjave kravine.

Solidno delo! Znižane cene!

Novo ČRNO BRINJE

in suhe SLIVE za žganjekuho

ima v zalogi

L. KNEZ v LJUBLJANI
GOSPOSVETSKA CESTA 3.

Izurjene pletarje

sprejema proti dobri plači od komada PLETARNA v STRNIŠČU, Slovenija r. z. s o. z. — Stanovanje preskrbljeno. — Delo stalno. 6113

Kolizej Oprema stanovanj

družba z o. z.

Ljubljana, Gosposvetska cesta 13.

(preje Brata Sever)

priporoča bogato izbiro pohištva od navadnega do najfinejšega, prevzame vsa naročila, tudi za celotno opremo stanovanj. Zaloga vseh vrst modrocev in drugih tapetniških del.

Polhove kože

in KOŽE VSEH DIVJIH ŽIVALI v mali in veliki množini kupuje skozi celo leto **D. ZDRAVIČ**, trgovec z nasnjem, Ljubljana, Sv. Florijana ul. 9.

Neveste!

NOVA TRGOVINA v Ljubljani na Gosposvetski cesti št. 6. — Vse za balo potrebno izdeluje na novo in tudi popravlja po nizkih cenah. Ima žimo vseh vrst, morsko travo in lepe preobleke. — Se stare zaloge dobrega blaga. — Se priporoča.

Tapetnik **RUDOLF SEVER**.

Po ču

dovito nizkih cenah kupiti letos

volneno blago

za ženske in suknjo za moške obleke, kakor tudi vse druge manufakturne robe v veletrgovini **R. Stermachi**, Celje. Trgovci enoposredno. Radi splošnega pomanjkanja denarja treh povsed štediti ter je dolžnost vsakega, da se polje v Celje in poskusi shvat kupiti v veletrgovini **R. Stermachi**.

Oblačilno blago prodaja
najceneje

manufakturna trgovina

JOS. STOPAR

Ljubljana

Dunajska cesta št. 21.

BERSON

BERSON je in ostane najboljša kvaliteta znamka. Varuje čevlje; cenejši in trpežnejši je od usnja. Od vašega čevljarja zahtevajte, da Vam pripravi BERSON gumi podpetnike in gumi podplate.